

Sygn. akt VIII Ka 731/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący **SSO Przemysław Wasilewski**

Protokolant Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku Jerzego Duńca

po rozpoznaniu w dniu 07 listopada 2014 roku

sprawy J. R.

oskarżonego o czyn z art. 178a § 4 k.k.;

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim

z dnia 28 sierpnia 2014 roku, sygnatura akt VIII K 241/14

I. Wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten sposób, że:

A. uchyla punkty II. i III. części dyspozytywnej wyroku,

B. orzeczony w punkcie IV. części dyspozytywnej wyroku środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych podwyższa do 3 (trzy) lat.

II. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie przed sądem I i II instancji.

UZASADNIENIE

J. R. został oskarżony o to, że:

w dniu 2 lipca 2014 roku ok. godziny 13.00 na drodze publicznej K. S. – C., gmina S., w ruchu lądowym, znajdując się w stanie nietrzeźwości (0,67 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu), będąc wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, prowadził ciągnik rolniczy marki U. (...) o nr rej. (...) tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie o sygn. akt VIII K 241/14 oskarżony J. R. został uznany za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. został skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 69 § 1, 2 i 4 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono oskarżonemu na okres próby wynoszący 2 lata.

Na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzono oskarżonemu grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka dzienna grzywny równoważna jest kwocie 10 złotych.

Na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku.

Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 170 złotych tytułem opłaty i obciążono go pozostałymi kosztami procesu w kwocie 70 złotych.

Na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k. apelację od powyższego orzeczenia wniósł prokurator, zaskarżając powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i środku karnym na niekorzyść oskarżonego J. R..

Na zasadzie art. 427 § 1 i 2 k.p.k., art. 437 § 1 i 2 k.p.k., art. 438 pkt 4 k.p.k. wyrokowi zarzucił:

1. rażąco niewspółmierność orzeczonej kary i środka karnego wobec oskarżonego J. R. w postaci 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat oraz zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku, bowiem całokształt wymiaru kary jest niewspółmiernie rażąco łagodny, nie uwzględnia należyście stopnia winy oraz społecznej szkodliwości czynu, jak również nie spełnia celów kary w zakresie prewencji indywidualnej i ogólnej, w szczególności w aspekcie wychowawczym i zapobiegawczym.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze i środku karnym poprzez orzeczenie wobec oskarżonego J. R. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz 3 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jest zasadna i zasługuje w całości na uwzględnienie.

Na wstępie należy przede wszystkim stwierdzić, iż Sąd I Instancji w oparciu o właściwie przeanalizowany i oceniony materiał dowodowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, a na ich podstawie wywiódł prawidłowe wnioski, co do sprawstwa i winy oskarżonego w zakresie przypisanego mu czynu. Należy podkreślić, że Sąd Rejonowy dokonał właściwej analizy wszystkich ujawnionych w sprawie dowodów, ocenił je zgodnie z zasadami wiedzy, logiki i doświadczeniem życiowym. Z uwagi na brak zastrzeżeń apelującego, co do poczynionych ustaleń faktycznych, bardziej szczegółowa analiza wyroku w tym zakresie jest zbędna. Tym bardziej, że powyższa część pisemnych motywów orzeczenia została w całości podzielona przez Sąd Odwoławczy. Ponadto wymiarzenie wobec oskarżonego kary 6 miesięcy pozbawienia wolności nie zostało zakwestionowane przez skarżącego, co także nie budzi zastrzeżeń Sądu Okręgowego. Jest to kara współmierna do stopnia społecznej szkodliwości czynu, a jej dolegliwość nie przekracza stopnia zawinienia oskarżonego.

Przechodząc do analizy zarzutu podnoszonego przez prokuratora, który zarzucał Sądowi I Instancji rażąco niewspółmierność kary polegającą na przyjęciu pozytywnej prognozy kryminologicznej co do oskarżonego, uzasadniającej warunkowe zawieszenie wykonania kary jak i orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku to należy w całości podzielić argumentację skarżącego.

Przesłanki zastosowania warunkowego zawieszenia wykonania kary określa art. 69 § 1 k.k., zgodnie z którym sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary jeśli jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Środki probacyjne mają co do zasady na celu poddanie próbie sprawcy, którego czyn ma charakter incydentalny i co do którego można postawić pozytywną prognozę kryminologiczną.

Sąd I Instancji w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał, że orzekł wobec oskarżonego karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, ze względu na pozytywną prognozę co do osoby oskarżonego. Zdaniem Sądu oskarżony jest rolnikiem i praca stanowi dla niego jedyne źródło utrzymania, a nie może na nikogo scedować tych obowiązków, ponieważ spaliła się mu obora, musi ją odbudować oraz jest osobą samotną.

Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska Sądu I Instancji w powyższym zakresie. Podkreślić należy, że oskarżony był czterokrotnie skazany (k. 15-16) za zachowania polegające na prowadzeniu pojazdu w stanie nietrzeźwości. Po raz pierwszy oskarżony został skazany za przestępstwo z art. 178 a § 1 k.k. (wyrok Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z 8 grudnia 2005 r. o sygn. VIII K 379/05) na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat i karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych po 10 złotych. Wyrokiem tym orzeczono również zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat. Postanowieniem z 7 sierpnia 2007 r. zarządzono wykonanie kary warunkowo zawieszanej.

Po raz drugi oskarżony J. R. został skazany za przestępstwo z art. 244 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k. (wyrok Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z 29 marca 2007 r.) na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat oraz karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda. Wyrokiem tym orzeczono również zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat. Postanowieniem z 11 grudnia 2007 r. zarządzono wykonanie kary warunkowo zawieszanej.

Po raz kolejny oskarżony został skazany za czyn z art. 244 k.k. w zb. z art. 178 a § 1 k.k. (wyrok Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z 18 kwietnia 2007 r. w sprawie o sygn. VIII K 83/07) na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat i karę grzywny 100 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł. Wyrokiem tym orzeczono również zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat.

Po raz czwarty oskarżony został skazany za przestępstwo z art. 244 k.k. w zb. z art. 178 a § 1 k.k. (wyrok Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z 31 grudnia 2007 r. w sprawie o sygn. VIII K 330/07) na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat. Wyrokiem tym orzeczono również zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 lat.

Mając na uwadze powyższe wymierzenie oskarżonemu kolejnej kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania nie jest uzasadnione ze względu na cele zapobiegawcze i wychowawcze jakie ma spełniać wymierzona kara. Dotychczasowe zachowanie oskarżonego wskazuje na jego rażąco lekceważący stosunek do porządku prawnego. Skoro wcześniej orzeczone wobec oskarżonego kary z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, nie pozwoliły w/w zrozumieć swoich błędów i spowodować zaprzestanie popełniania kolejnych przestępstw, nie można oczekiwać, że kolejna taka kara będzie stanowiła dla niego wystarczającą przestrożę przed ponownym wstąpieniem na drogę przestępstwa. Wobec braku pozytywnych przewidywań co do osoby oskarżonego orzeczenie wobec oskarżonego kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata jest nieracjonalne i niecelowe. Tylko kara bezwzględna może uświadomić oskarżonemu, że popełnianie przestępstw niesie za sobą dolegliwe konsekwencje i tym samym spełnić wobec oskarżonego cele zapobiegawcze i wychowawcze.

Przechodząc również do wniosku prokuratora w zakresie podwyższenia oskarżonemu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych do 3 lat również w całości należy podzielić zapatrywania skarżącego.

Zgodnie z art. 42 § 1 k.k. Sąd może zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju w razie skazania osoby uczestniczącej w ruchu za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, w szczególności jeżeli z okoliczności popełnionego przestępstwa wynika, że prowadzenie pojazdu przez tę osobę zagraża bezpieczeństwu w komunikacji. Zgodnie z art. 43 § 1 k.k. środek karny – w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeka się o latach, od roku do 10 lat. W stosunku do oskarżonego orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 1 roku, zatem na poziomie ustawowego minimum. W ocenie Sądu Okręgowego środek karny ukształtowany na poziomie 1 roku z pewnością jest rażąco łagodny, biorąc pod uwagę, że oskarżony dopuścił się przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, już po raz piąty, a wcześniej miał orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów na okres 6 lat. W ocenie Sądu oskarżony nie rozumie podstawowych zasad kodeksu drogowego, a prowadzenie przez niego pojazdu zagraża bezpieczeństwu innych użytkowników ruchu drogowego. Orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów w stosunku do oskarżonego w minimalnym zakresie z całą pewnością nie spełni swojej roli wychowawczej w stosunku do oskarżonego i nie wzbudzi w nim refleksji nad własnym

zachowaniem. W ocenie Sądu Odwoławczego powyższe argumenty przemawiają za tym, aby wyeliminować go jako kierowcę z ruchu drogowego na okres 3 lat.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok, poprzez uchylenie punktu II i III części dyspozytywnej wyroku związanego z wymierzeniem oskarżonemu kary grzywny i warunkowym zawieszeniem wykonania wobec w/w kary pozbawienia wolności. Ponadto orzeczony w pkt. IV części dyspozytywnej wyroku środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych podwyższył do 3 lat.

Na mocy art. 624 § 1 k.k. w zw. z art. 634 k.p.k. Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze uznając, iż przemawia za tym jego sytuacja majątkowa. Oskarżony w chwili obecnej ma do odbycia karę pozbawienia wolności, stąd jego możliwości zarobkowe w tym okresie będą ograniczone.